Българска Асоциация за Лизинг БАЛ

Изх. № 01/ 29.01.2024 г.

ДО
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Копие:
До Портал за обществени консултации

СТАНОВИЩЕ
по Проект на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон
Публикуван на портала за обществени консултации на 28.12.2023 г.

В Българската асоциация за лизинг (БАЛ) членуват 20 лизингови компании, чиито дял към 31.12.2022 г. е над 90 % от лизинговия пазар в България. Сред основните цели на БАЛ е подобряване на практиките, законовите норми и бизнес средата в България чрез диалог с компетентните органи. С настоящото на основание чл. 18а и чл. 26, ал.2 от Закона за нормативните актове, представяме на Вашето внимание Становище по Проект на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон, в частта му относно процедурата по ликвидация на фирми (проекта).

От наша страна подкрепяме изцяло предложенията за законодателна промяна с цел улесняване на процедурата по ликвидация на фирми, както и заложените във философията на проекта намаляване на административната тежест чрез разширяване на принципа за обслужване на едно гише и изчистването на данните в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел чрез намаляване на броя регистрирани, но неактивни в него дружества. Съгласни сме и с изложените в мотивите към проекта цели, като от наша страна предлагаме проектът да бъде разширен и допълнен за по- ефективно постигане на тези цели и за защита на обществения интерес, като:

1. Се прецизират предлаганите разпоредбите относно бързото производство, като бъдат въведени допълнителни изисквания за прилагането му с оглед гарантиране на добросъвестността при стартиране на подобни производства.
2. Принципът за обслужване на едно гише да се прилага за всички процедури по ликвидация, а не само за предлаганото ускорено производство. Изискването, постъпването и предоставянето на обществеността на информация от НАП и НОИ по повод процедурите по ликвидация следва да се извършва по служебен път и за всички производства, за да е известно на заинтересованите лица състоянието на субекта, предприел ликвидационно производство с оглед последиците му.
3. Да се регламентират по- детайлно задълженията на ликвидатора, за да може ликвидационното производство да протича по- ефективно и оптимално, като бъдат защитени интересите на кредиторите.

ул. Бачо Киро № 26-30, ет. 5, 1000 София, тел/факс: 9804930
e-mail: assistant@leasing-bulgaria.org; web: www.leasing-bulgaria.org

4. Да отпадне изискването за назначаване на няколко ликвидатора /освен по преценка на съответния орган по чл. 266 от ТЗ/, с оглед намаляване на разноските и бързина на производството и в унисон с действащата практика.
5. С цел ефективно намаляване на броя на дружествата, които не извършват дейност, но не са заличени от регистрите, да се въведе и служебно начало относно тяхното заличаване. Според статистическите данни на Агенция по вписванията, достъпни на сайта на Агенция по вписванията в раздел Търговски регистър / статистики / Статистика на подадени заявления за предоставяне на АУ от ТРРЮЛНЦ, ежегодно се подават между 360 и 380 000 годишни финансови отчета, от приемане на тази възможност са подадени ок. 500 000 декларации чл. 38, ал.9, т.2 от Закона за счетоводството. Същевременно в Търговския регистър са вписани над 1 млн. субекта. Вероятно повечето от тези, които не са изпълнили законовото си задължение да обявяват ежегодно финансовите си отчети отдавна не извършват дейност и улесняването на процедурата по ликвидация трудно би ги стимулирало да предприемат действие по заличаването си при липса на каквито и да е санкции. В тази връзка считаме, че следва да се приемат норми, регламентиращи възможност на Агенцията по вписванията по служебен път да заличава неактивните субекти от регистъра.

Подкрепяме и изложените в становище на Електрохолд България ЕООД аргументи за пропуски в текущия процес по ликвидация.

Конкретно предлагаме следните редакции в текста на проекта:

1. В текста на §1 от Проекта относно създаване на нов чл. 274а предлагаме следните изменения:

„Бързо производство по ликвидация

Чл. 274а. (1) Бързо производство по ликвидация на прекратено търговско дружество може да се проведе по решение на общото събрание на дружеството с ограничена отговорност и акционерното дружество, а за останалите търговски дружества – по единодушно решение на неограничено отговорните съдружници, когато дружеството:

1. не е осъществявало дейност или е прекратило осъществяваната дейност преди повече от дванадесет месеца;
2. не е наемало работници и служители или е прекратило трудовите правоотношения с тях преди повече от дванадесет месеца;
3. няма регистрация по Закона за данък върху добавената стойност или е прекратило регистрацията си преди повече от дванадесет месеца;
4. няма непогасени задължения към държавата, общините, ***кредитни и финансови институции и към организации, осъществяващи обществени услуги по §1, т.4 от ДР на Закона за администрацията***;
5. няма неприключило производство по установяване на данъчни задължения и задължения за задължителни осигурителни вноски, по което страна е Националната агенция за приходите.

6. ***няма висящи искови или изпълнителни дела, по които дружеството е ответник/длъжник;***

7. не е предоставило свое имущество като залог или ипотека за обезпечаване на чужд дълг;

8. няма задължения по гаранционна отговорност по договори за доставка, изработка, строителство и други /включително и като участник в консорциум или гражданско дружество/ или е осигурило поемането на гаранцията от трети лица, притежаващи необходимия капацитет и имущество.

9. дейността му не подлежи на лицензионен режим или регулация от държавен орган по реда на специален закон.
(2) Имуществото на дружеството се разпределя само ако са изминали три месеца от деня, в който поканата до кредиторите е обявена в търговския регистър ***и са удовлетворени всички кредитори по търговските книги и тези, предявили вземания или разпределението се прави с цел удовлетворяването им или е депозирана сума или предоставена гаранция по реда на чл. 272 от ТЗ.***
(3) Ликвидаторът представя ***нотариално заверена*** декларация за обстоятелствата по ал. 1 при подаване на заявление за прекратяване на дейността и откриване на бързо производство по ликвидация.
(4) Доколкото не са предвидени специални правила за бързото производство по ликвидация, прилагат се съответно общите правила за производството по ликвидация.“

2. **В текста на §4, § 5 и §6** изразът *бързо производство по ликвидация по чл. 274а от Търговския закон* да се замени с ***производство по ликвидация по глава 17 от Търговския закон***.

Предлагаме също изменение на други текстове на Търговския закон както следва:

1. Текстът на чл. 266, ал.3 се изменя както следва: Ликвидаторът се вписва в търговския регистър, където се представя нотариално заверено съгласие с образец на подписа му. ***Ликвидаторът е длъжен да заяви за вписване и адрес за кореспонденция, както и електронен адрес, на които ще получава книжа, свързани с ликвидацията на дружеството, ако няма достъп до обявените в търговския регистър адреси на дружеството***.

2. В чл. 267 заглавието се допълва с думите *, предявяване и одобрение на вземанията*, а досегашния текст става ал.1 и се добавят нови ал. 2 и 3 със следното съдържание:

/2/ Заедно с поканата по ал.1 Ликвидаторът е длъжен да обяви в търговския регистър списък с кредиторите, които е установил по търговските книги на длъжника и по данни от други публични източници и да посочи условията и срока за удовлетворяването им.

/3/ Ликвидаторът е длъжен да разгледа предявените вземания от кредитори в срок до един месец от получаването им, като уведоми предявилия ги кредитор по какъв начин ще го удовлетвори, респ. дали оспорва вземането като посочи основанието за оспорването.

/4/ Кредиторите, които не са включени в списъка по ал.2, предявили са вземане и то се оспорва от ликвидатора, имат право да предявят иск за претендираното от тях вземане. Ако в определения срок на ликвидацията тези кредитори не уведомят ликвидатора, че са предявили такъв иск, ликвидаторът има право да пристъпи към разпределение на имуществото към съдружниците по реда на чл. 271.

3. чл. 268, ал.2 и 3 се отменят.

4. Текстът на чл. 269, алинея *(2)* се изменя по следния начин: ***Ако съответния орган по чл. 266 е назначил повече от един ликвидатор, то дружеството се представлява от ликвидаторите само заедно, като същите имат еднакви права и задължения.*** Волеизявление към дружеството може да се приеме и от един ликвидатор.

5. Създава се нов чл. 274б със следния текст:

Служебно прекратяване на търговски дружества

/1/ Агенция по вписванията прекратява служебно търговски дружества, които:

1. не са изпълнили задължението си да обявят своя годишен финансов отчет за 2 поредни години, освен ако не са подали декларация по чл.38, ал.9, т.2 от Закона за счетоводството или

2. от годината, за която е подадена декларация по чл. 38, ал.9, т.2 от Закона за счетоводството са изминали пет финансови години и в този период не са заявени нови обстоятелства за вписване по партидата на дружеството.

/2/ При вписване на прекратяване на дружество по реда на ал.1 не се открива производство по ликвидация. Прекратеното дружество не може да сключва нови сделки, като до месец след прекратяването може да разплаща задължения по вече сключени такива.

/3/ Прекратяването се обявява по партидата на дружеството в Търговския регистър, като длъжностното лице от Агенцията по вписванията уведомява служебно органите на НАП и НОИ за постановеното прекратяване по реда на чл. 77б от ДОПК, респ. чл. 5 ал. 15 от КСО, както и дружеството на последния обявен в Търговския регистър електронен адрес, а при липса на такъв – на адреса му на управление.

/4/ В срок до 6 месеца от обявяването в търговския регистър на служебното прекратяване всяко заинтересовано лице може да поиска от Агенция по вписванията откриване на производство по ликвидация на дружеството, като внесе по сметка на Агенция по вписванията разноски за ликвидацията за поне 6 месеца напред. Ако постъпят искания от няколко заинтересовани лица, разноските се разпределят между тях пропорционално.

/5/ В срока по предходната алинея по решение на общото събрание на дружеството с ограничена отговорност / акционерното дружество, а за останалите търговски дружества - по единодушно решение на неограничено отговорните съдружници, може да бъде заявено искане за продължаване на дейността на дружеството. Към заявлението се предоставят всички годишни финансови отчети и се заплащат необходимите разноски за извършените служебни действия. В този случай длъжностното лице към Агенция по вписванията отменя прекратяването и вписва /обявява заявените обстоятелства и документи.

/6/ В случай че в срока по алинеи 4 и 5 не постъпят искания или не бъдат изпълнени другите предвидени условия, длъжностното лице по регистрацията към Агенция по вписванията заличава дружеството.

(7) Ако по-късно се установи, че е налице имущество или други причини за откриване на производство по ликвидация, длъжностното лице по регистрацията към Агенцията по вписванията назначава ликвидатор по молба на заинтересувания и след внасяне от негова страна на разноски за ликвидацията за поне 6 месеца напред.

/8/ Разпоредбите на настоящия чл. 274б не се прилагат при вписано пристъпване към изпълнение по реда на Закона за особените залози върху предприятието на търговското дружество или част от него, при открито производство по несъстоятелност или подадена от търговското дружество молба за откриване на производство по несъстоятелност. Ако несъстоятелността бъде открита след заличаване на дружеството по ал.7, длъжностното лице по регистрацията към Агенцията по вписванията вписва акта на съда като заличаването отпада с обратна сила.

6. Навсякъде в текста на глава Седемнадесета думите *Ликвидатори, Ликвидаторите* се заменят с **Ликвидатор/Ликвидаторът/Ликвидатора**.

7. Разпоредбата на чл. 274б влиза в сила считано от 30.09.2025 г.

С уважение:

Владислав Дамаскинов
Съпредседател на БАЛ